

Seutu-, yhdys- ja
yksityistiet

Alueellinen tieverkko Suomen *toimivuuden,* *talouskasvun ja* *turvallisuuden* *pohjana*

TIIVISTELMÄ, syyskuu 2026

Miksi tämä selvitys?

Raportilla halutaan nostaa seutu-, yhdys- ja yksityisteiden merkitys yhteiskunnalliseen keskusteluun. Tässä näiden teiden muodostamasta kokonaisuudesta käytetään nimitystä alueellinen tieverkko. 95 % Suomen pinta-alasta on alueellisen tieverkon varassa.

Alueellisen tieverkon tila on huolestuttava. Korjausvelkaa on valtion omistamilla seutu- ja yhdysteillä 2,4 mrd. € ja yksityisteillä 1,3 mrd. €. Ilman toimenpiteitä velkaa kasvaa entisestään. Tästä seuraa ylimääräisiä kustannuksia väestölle ja elinkeinoelämälle, tienpitäjille sekä koko yhteiskunnalle. Tämä heikentää Suomen kilpailukykyä ja huoltovarmuutta.

Työn ovat tilanneet RT Infra ry, Koneyrittäjät ry, Kuntaliitto, Metsäkeskus, MTK ry, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry, Suomen Tieyhdistys ry sekä Destia Oy. Työn ovat toteuttaneet Destia Oy:n Strategisten liikennejärjestelmien yksikössä diplomi-insinöörit Riku Huhta, Markus Pajarre ja Pertti Virtala sekä johtaja, professori Jorma Mäntynen.

Suomen alueellinen tieverkko

Valtion seutu- ja yhdystiet sekä merkittävät yksityistiet v. 2025

2,4 mrd. €

seutu- ja yhdysteiden
korjausvelka

90 % valtion tieverkon
korjausvelasta

1,3 mrd. €

Yksityisteiden
korjausvelka

Seutu- ja
yhdystiet

64 300 km
pituus

~58 %
päällystettyjä

~35 %
tydyttäviä ja
huono-
kuntoisia*

Merkittävät
yksityistiet

260 000 km
pituus

~2 %
päällystettyjä

~60 %
tydyttäviä ja
huono-
kuntoisia

Seutu- ja
yhdystiet

Merkittävät
yksityistiet

RT INFRA

KUNTA
LIITTO

Metsäkeskus

SKAL

SUOMEN
TIEYHDISTYS

DESTIA
A COLAS COMPANY

* sorateistä mukana
vain huonokuntoiset

Alueellinen tieverkko on strategisen tärkeä Suomelle

Seutu-, yhdys- ja yksityistiet

Alueellisella tieverkolla on suuri merkitys Suomen talouskasvulle, toimintavarmuudelle ja energiasiirtymälle

- **Alueellista tieverkkoa käyttävät laajasti eri toimialat:** maa- ja metsätalous, metsä-, elintarvike-, energia-, kaivos- ja teknologiateollisuus, kauppa, matkailu, kiinteä ja vapaa-ajan asutus, kuntapalvelut ja sote-palvelut sekä maanpuolustus.
- **Kymmenien miljardien eurojen liiketoiminnalla ja Suomen BKT:llä** on vahva kytkentä alueelliseen tieverkkoon.
- **Energiasiirtymä edellyttää alueellista tieverkkoa:** tuuli-, aurinko- ja bioenergian tuotanto, energiavarastot, energiaverkot sekä useat uudet teollisuusinvestoinnit.

Korjausvelasta valtaosa on alueellisella tieverkolla

- **96 %** tieverkosta on valtion seutu- ja yhdysteitä sekä merkittäviä yksityisteitä.
- Seutu- ja yhdysteiden osuus valtion teiden korjausvelasta on **90 %** eli **2,4 mrd. €**.
- Yksityisteillä on arvioitu olevan korjausvelkaa **1,3 mrd. €**.
- **Tiestön korjaustarve on kasvanut jo 15 vuotta.** Ilman merkittävää panostusta se jatkaa kasvuaan. Myös teiden rakenteet ovat tulossa korjausikään.
- Alueellisen tieverkon korjaustarve on suurimmillaan **Itä- ja Pohjois-Suomessa**.

Huonokuntoisten teiden haittavaikutukset kasaantuvat tienkäyttäjille, väylänpitäjille ja koko yhteiskunnalle

- **Tienkäyttäjä:** väestön liikkumiskustannukset ja elinkeinoelämän kuljetuskustannukset kasvavat ja toimitusketjujen täsmällisyys heikkenee.
- **Väylänpitäjä:** tien korjaaminen tulee aina vain kalliimmaksi ja tieomaisuuden arvo alenee.
- **Yhteiskunta:** Suomen toimivuus, kilpailukyky, resilienssi ja turvallisuus heikkenevät.

Korjausvelan pysäyttäminen on aloitettava välittömästi

- Välittömänä tavoitteena on seutu- ja yhdysteiden korjausvelan **kasvun pysäyttäminen nykytasoon**. Tähän vaaditaan **180 milj. € vuotuista rahoitusta**.
- Seuraavassa vaiheessa **korjausvelka tulee kääntää laskuun**, kunhan Suomen talouskasvu sen mahdollistaa.
- Tieverkon rahoituksesta ei voi leikata ilman, että **samalla tullaan leikanneeksi BKT:stä ja Suomen kasvun mahdollisuuksista**.

96 % tieverkosta on alueellista tieverkkoa

PÄÄTIEVERKKO

ALUEELLINEN TIEVERKKO

RUNKO
Valta- ja
kantatiet

13 500 km

Josta **100 %**
päällystettyä

LINKKI
Seutu- ja
yhdystiet

64 300 km

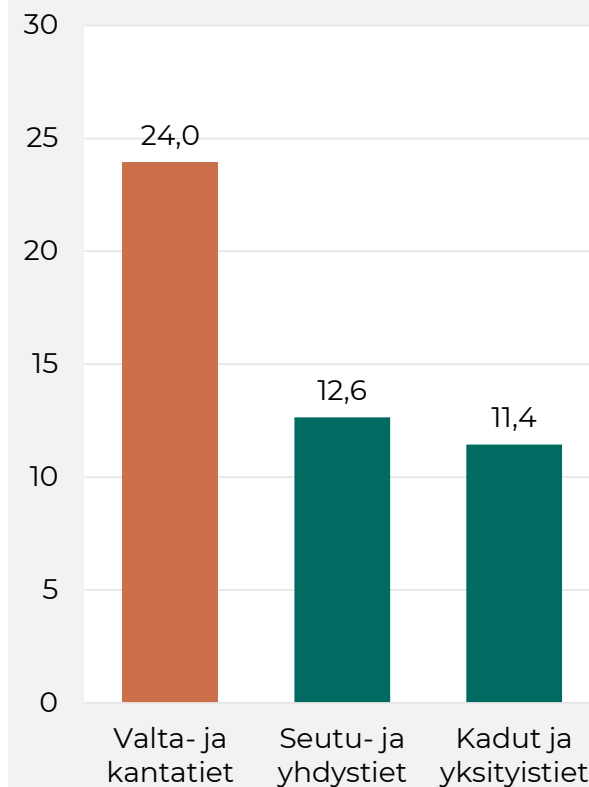
Josta **58 %**
päällystettyä

YHDISTÄVÄ
Merkittävät
yksityistiet

260 000 km

Josta **2 %**
päällystettyä

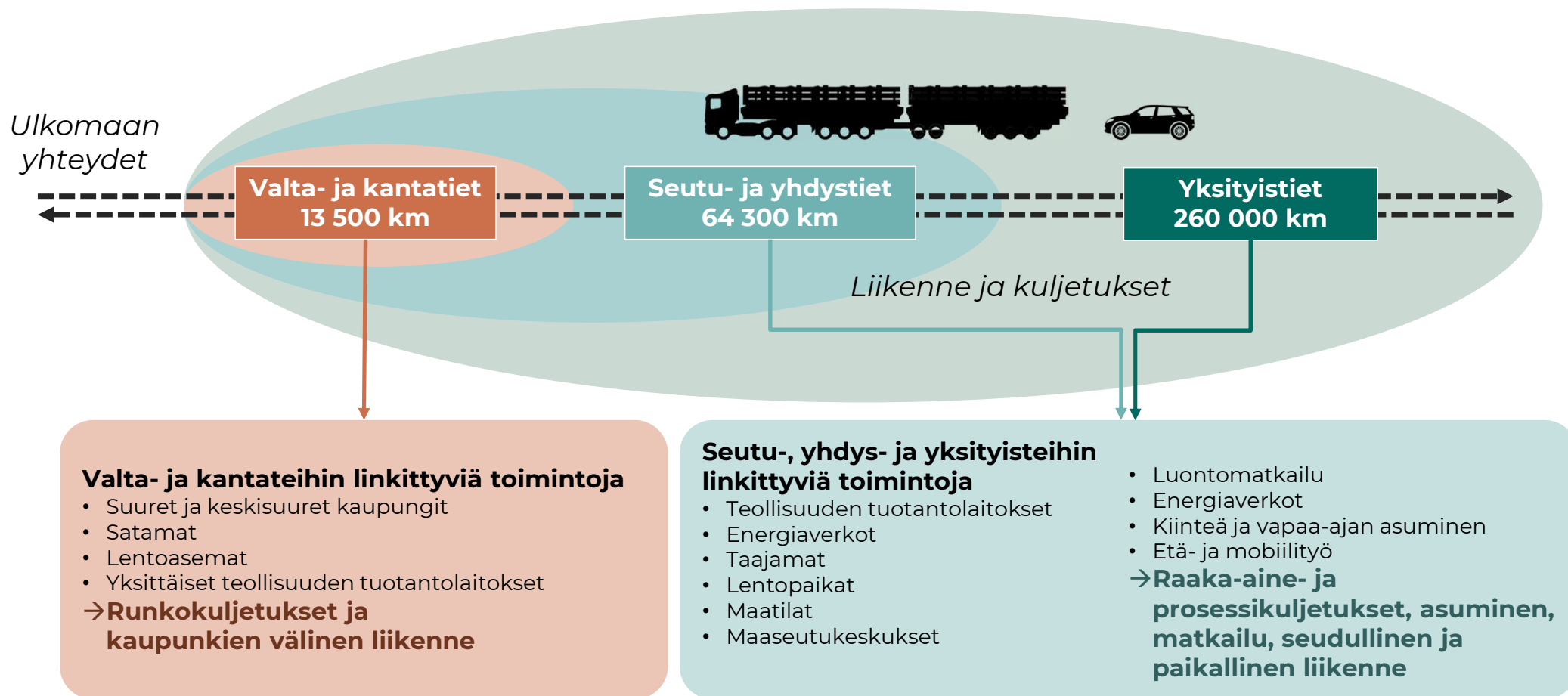
Liikennesuorite Suomen teillä (mrd. ajon.km/v)

Suoritetiedot: Tilastokeskus 2023

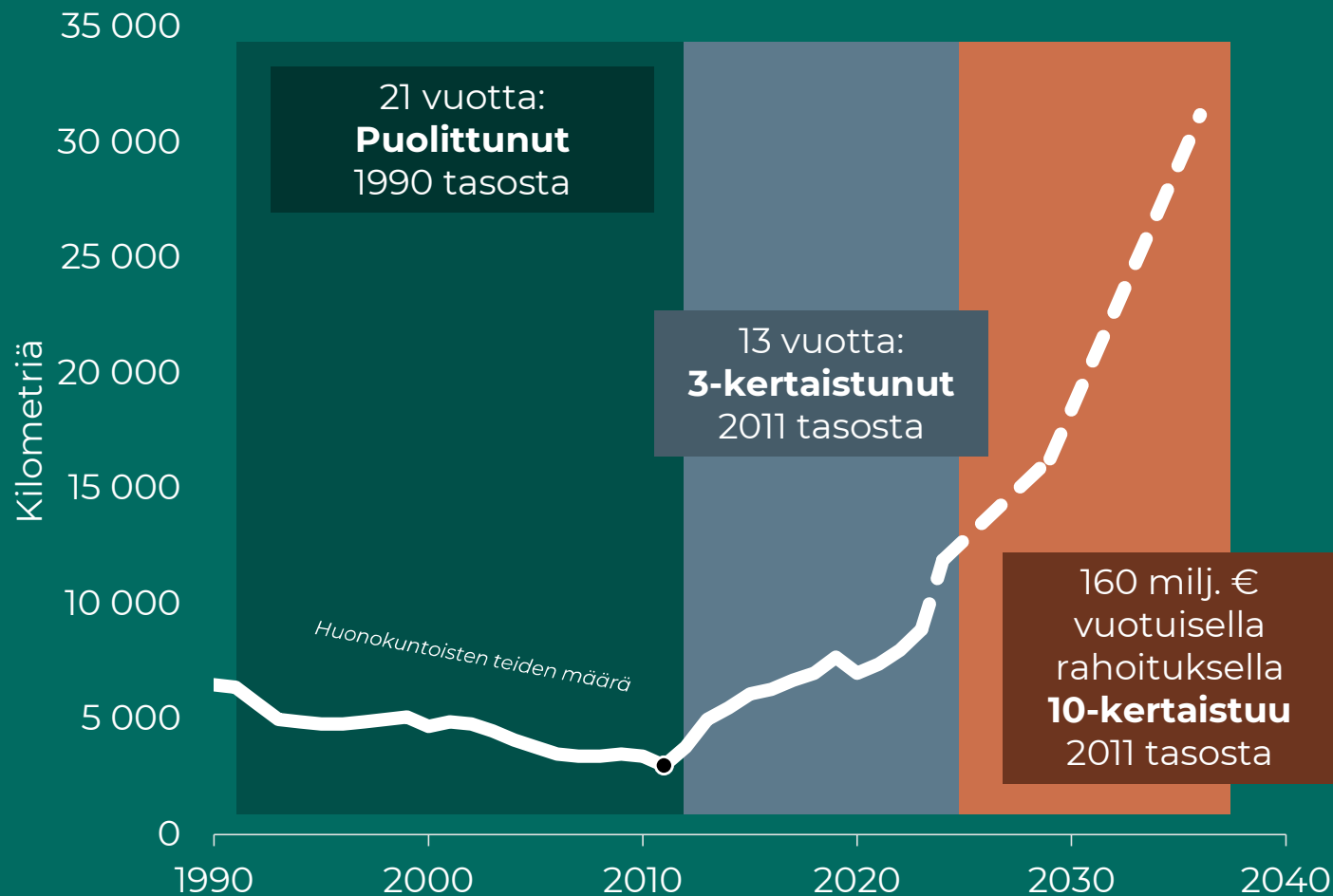
Kartat: Destia | Aineistot: Väylävirasto / Fintraffic, Digiroad 3/2025

Alueellinen tieverkko kriittinen osa kuljetus- ja matkaketjuja

Valtion tieverkon tulevaisuus on erittäin huolestuttava

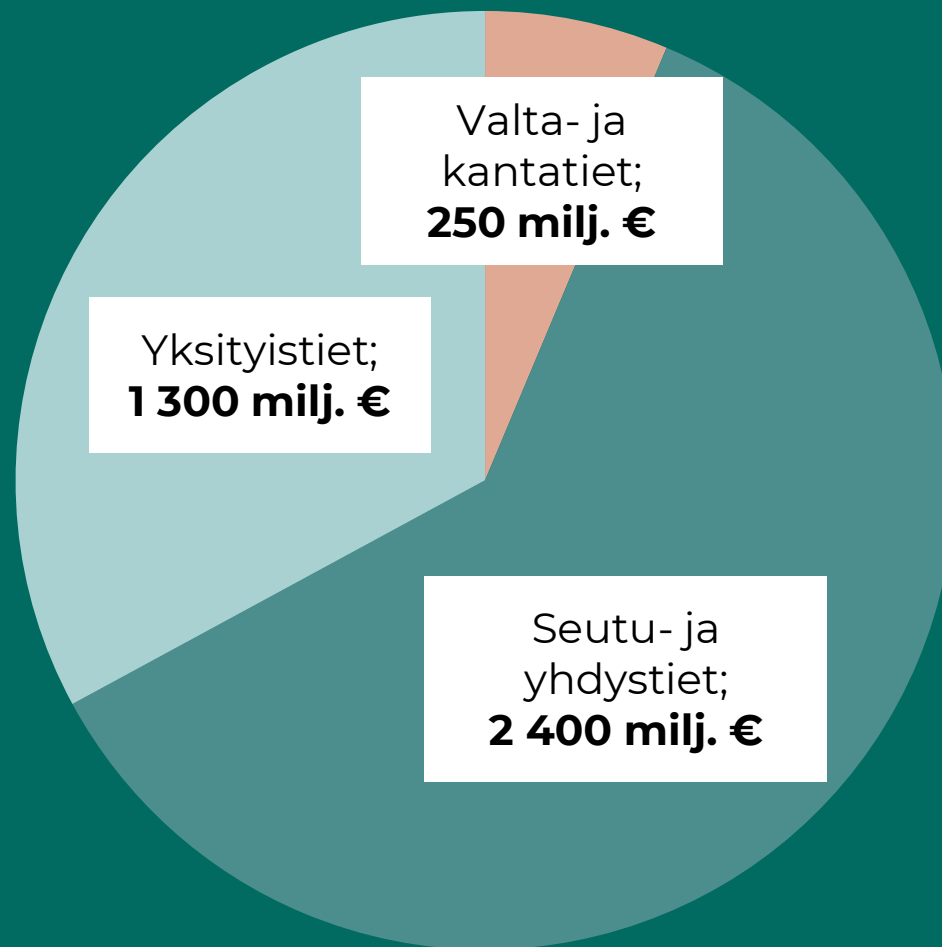
Huonokuntoiset valtion tiet 1990–2024 ja kehitys 160 milj. € vuotuisella rahoituksella 2036 asti

90 %

valtion tieverkon
korjausvelasta on
seutu- ja yhdysteillä

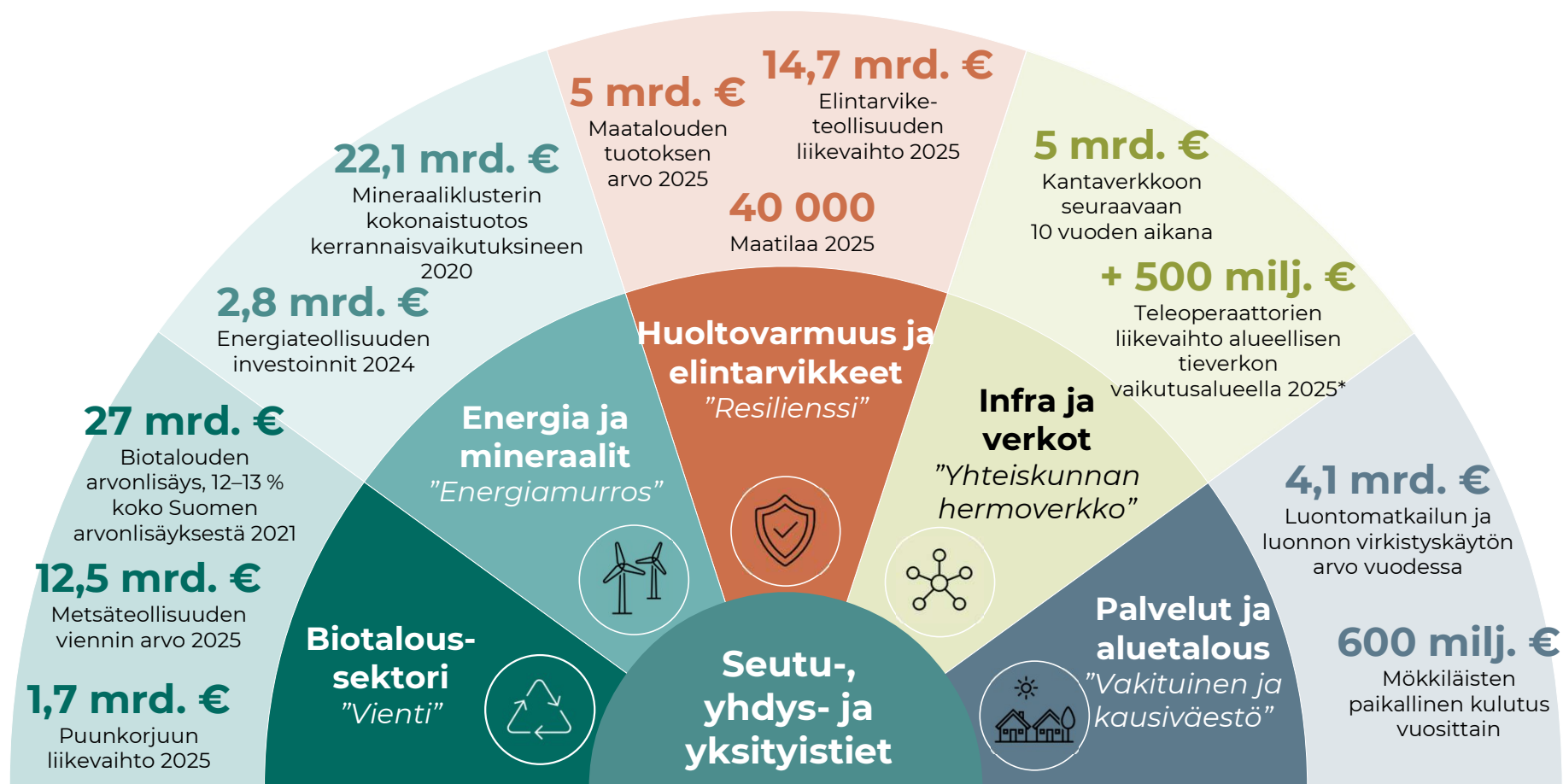
Tieverkon korjausvelka yhteensä
lähes 4 mrd. € v. 2025

Mitä Suomen toimintoja alueellinen tieverkko palvelee?

Kymmenien miljardien liikevaihto alueellisen tieverkon varassa

Kehityskulut & alueellinen tieverkko

Energiasiirtymä

- Tuulivoiman kasvu: 2040 mennessä jopa 160 TWh
- yli 1 000 MW akkuvarastoja
- 200–300 sähköasemahanketta, 4 500–6 000 km uutta kantaverkkoa

Kansainvälisen matkailun kasvu

- Matkailu on miljardibisnestä
- Luonto vetovoimatekijänä ja hyvinvoinnin lähteenä
- Matkailuyritykset alueellisen tieverkon käyttäjinä

Omavaraisuuden korostuminen

- Elintarvikelogistiikan varmistaminen
- Kriittisten mineraalien hankinta
- Energiaomavaraisuus (nyt 40 %)

Kriittisen infrastruktuurin turvaaminen ja sotilaallinen liikkuvuus

- Televerkot, rataverkko, kantaverkko, jakeluverkko, vesihuoltoverkot
→ lähes kaikkia huolletaan alueelliselta tieverkolta

Biotalouden kasvu

- Biopohjaiset tuotteet korvaamaan fossiilisia tuotteita
- Korkean jalostusarvon potentiaali
- Vientitulojen kasvattaminen

Heikentyvän tieverkon vaikutukset kohdistuvat käyttäjiin, tienpitäjään ja koko yhteiskuntaan

YHTEISKUNTA

- ✓ Yhteiskunnan toimivuus ja kustannukset
- ✓ Elinkeinoelämän kilpailukyky
- ✓ Huoltovarmuus
- ✓ Ympäristö- ja ilmastotavoitteet

Y

K

TIENPITÄJÄ

- ✓ Omaisuudenhallinta ja elinkaarikustannukset
- ✓ Resurssien allokointi
- ✓ Säädösten ja standardien noudattaminen

T

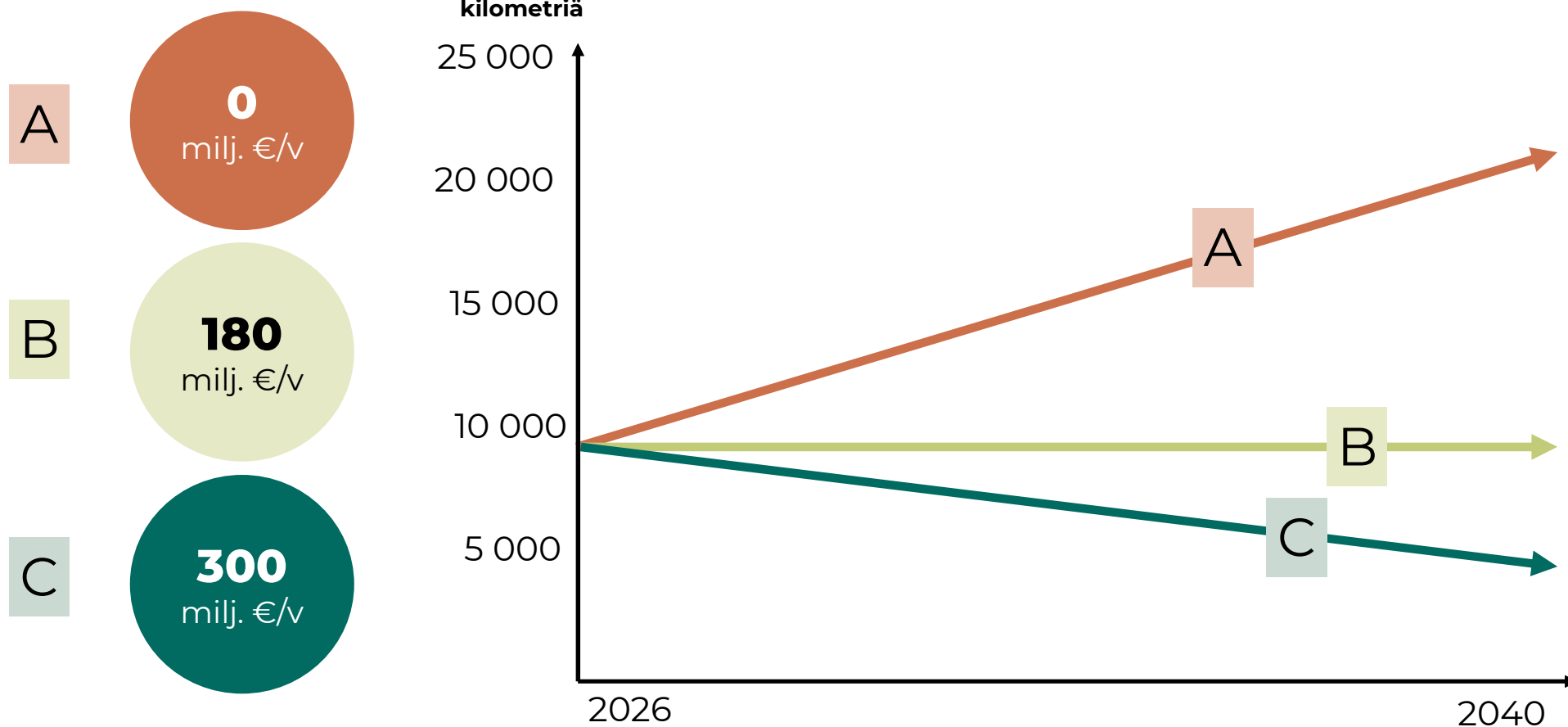
KÄYTTÄJÄ

- ✓ Liikenneturvallisuus
- ✓ Tienkäyttäjän kustannukset
- ✓ Toimitusketjujen ja matka-ajan ennakoitavuus

Korjausvelan kasvu lisää käyttäjien kustannuksia

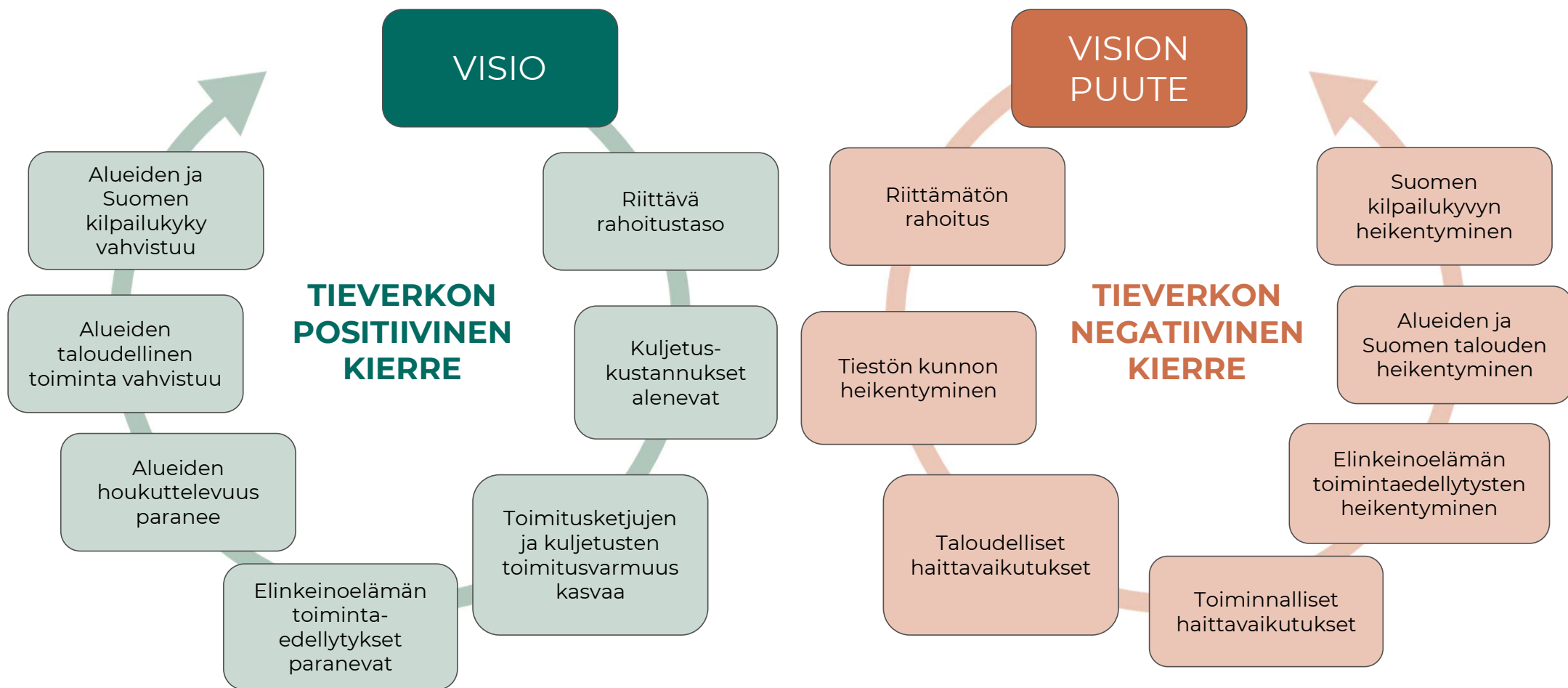

Rahoitustasosta riippuu huonokuntoisten seutu- ja yhdysteiden määrä

Tarvitaan visio eli tahtotila

– ilman sitä ei voida asettaa tavoitteita

Taloukasvun, turvallisuuden ja sujuvan arjen mahdollistava Suomen laajuinen tieverkko

Hyväkuntoinen alueellinen tieverkko mahdollistaa Suomen kestävän taloukasvun

- ✓ Yritystoiminnan edellytysten turvaaminen
- ✓ Energiasiirtymän mahdollistaminen
- ✓ Kansainvälisen matkailun kasvun tukeminen

Alueellinen tieverkko turvaa huoltovarmuutta kaikissa olosuhteissa

- ✓ Kriittisten toimintojen turvaaminen
- ✓ Verkon laaja kaksikäyttöisyys
- ✓ Säänkestävä alueellinen tieverkko

Alueellisen tieverkon korjausvelan kasvu pysäytetään vuoden 2026 tasoon

- ✓ 180 milj. €/v päällysteisiin
- ✓ Sorateiden kunnossapitoon 50 milj. € / v
- ✓ Yksityisteiden valtionavustuksiin 30 milj. €/v

Alueellinen tieverkko mahdollistaa ihmisille toimivan ja turvallisen arjen

- ✓ Julkisten palvelujen saavutettavuus
- ✓ Arjen sujuvat matka- ja kuljetusketjut
- ✓ Kausiväestön liikkumisedellytykset

Keinovalikoima tavoitetilään pääsemiseen

Taloudelliset keinot

- Riittävän ja **pitkäjänteisen parlamentaarisen tahtotilan** saavuttaminen rahoitukselle
- Vaihtoehtoisten julkisten **rahoituskanavien hyödyntäminen**: EAKR, CEF Military Mobility, EU:n maaseuturahasto

Toiminnalliset keinot

- **Kunnossapidon** dynaamisuus sekä urakka-alueiden synergiat ja yhteistyö
- Elinkeinoelämän, tienpitäjän ja urakoitsijoiden välisen **tiedonkulun kehittäminen**

Teknologiset keinot

- Suomen tieverkon kattavan **tietokannan rakentaminen** ja liikkuvan kaluston sensorien hyödyntäminen laajasti.
- **Ennakoivan kunnossapidon tekoälyavusteinen kehitys ja ammattikuljettajille oma palautekanava**

